

SC COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU SA

Str. Henri Coanda, nr. 2 – Bacau J4/789/27.09.2010/ CUI:RO 27429315 Capital social: 24.047.170 lei COD CAEN: 3600	Tel:0372-401.301 ; 0234 208 801 Fax:0234-55.11.75 ; 0234 588 292 web: www.apabacau.ro e-mail:ragc_juridic@yahoo.com crabbacau@gmail.com Banca: BRD Bacau Cont: RO13BRDE040SV60027870400	Member of CISQ Federation RIR SIMTEX CERTIFIED MANAGEMENT SYSTEM ISO 9001 - ISO 14001 BS OHSAS 18001
--	--	---

Nr. 4850/27.04.2020

RAPORT ANUAL

AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE

2019

Cuprins:

- 1 Declaratie Financiara**
- 2 Declaratie Nefinanciara :**
 - 2.1. Prezentarea generală a societății**
 - 2.2 Componenta și activitatea Consiliului de Administrație**
 - 2.3 Execuția contractelor de mandat ale directorilor executivi**
 - 2.4 Situația investițională**
 - 2.5 Aspecte comerciale**
 - 2.6 Evaluarea aspectelor legate de angajați / personalul societății**
 - 2.7 Prezentarea sintetică a impactului activității de bază asupra mediului înconjurător**
 - 2.8 Preocupari în domeniul securității și sănătății în muncă**
 - 2.9 Managementul riscului financiar**
 - 2.10 Combaterea corupției**
 - 2.11 Respectarea drepturilor omului**

1. DECLARATIE FINANCIARA

Activitatile financiare si cele de analiza economica sunt activitatile de baza prin intermediul carora sunt stabilite politica si strategia organizatiei in domeniul economico-financiar. In cadrul S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A., activitatea financiara si de analiza economica asigura mecanismele necesare pentru intocmirea bugetului de venituri si cheltuieli atat la nivelul societatii, cat si la nivelul fiecarui centru de cost. Simultan, prin procesele specifice activitatii financiare si de analiza economica sunt controlate fluxurile financiare principale de incasari si plati desfasurate la nivelul Societatii si este realizata o analiza financiara asupra situatiei economice a acesteia, pe baza indicatorilor de lichiditate, solvabilitate si a indicatorilor de patrimoniu.

Conceptul de performanță financiară

Poziția financiară a întreprinderii reprezintă totalitatea activelor și capitalurilor asupra cărora actionarii întreprinderilor își exercită controlul. Principalii factori ai poziției financiare sunt:

- activele întreprinderii;
- structura financiară;
- lichiditatea și solvabilitatea întreprinderii;
- flexibilitatea și adaptabilitatea la schimbările mediului economic.

Poziția financiară în sine nu poate rezolva problemele întreprinderii, deoarece rezultatele sau performanța se obține din utilizarea capitalurilor și patrimoniului existent.

Performanțele întreprinderii se pot aprecia pe baza unor indicatori, cum ar fi:

- ratele de rentabilitate;
- marja profitului;
- rata profitului;
- volumul absolut al cifrei de afaceri și a profitului.

De reținut este faptul că, orice decizie economică pornește de la **poziția financiară** a întreprinderii și își propune realizarea unui anumit nivel de performanță.

Ca documente financiare pentru analiza poziției și a performanțelor întreprinderii se utilizează documentele sintetice, care sunt:

- bilanțul contabil;
- contul de profit și pierdere;
- notele explicative.

Desfasurarea **activitatii unei intreprinderi** , in conditii de eficienta prin respectarea cadrului legislative (economic,financiar, fiscal), presupune existenta si imbinarea factorilor de productie, respectiv mijloace materiale si umane, resurse care se regasesc sub denumirea generica de **capital fizic si uman**.

Functionarea financiara a intreprinderii consta in urmatoarele:

- elaborarea bugetelor de trezorerie;
- urmarirea continua a realizarii obiectivelor;
- evaluarea viitoarelor investitii;
- fundamentarea financiara a politicii comerciale si de preturi.

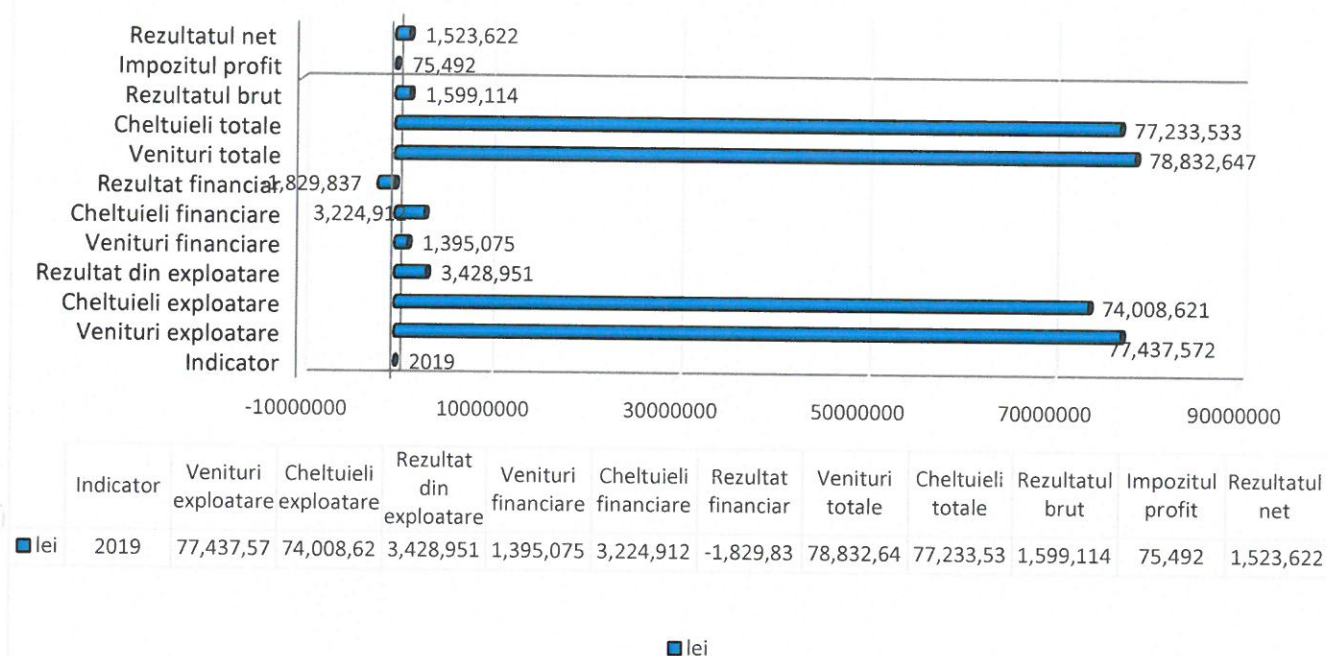
Printre obiectivele functiunii financiare ale intreprinderii mentionam : maximizarea profitului.

Funcțiunea financiară a intreprinderii reprezinta o componenta esentiala a conducerii, ceea ce determina ca o mare parte a atributiilor acestei functii sa fie indeplinite de catre organul de conducere, iar o parte din activitati sunt atribuite, prin delegare de competenta, structurilor subordonate. Referirea la organizarea acestei functii are in vedere , pe de o parte, structura organizatorica a intreprinderii , iar pe de alta parte structura operatiilor care se desfasoara pentru realizarea sa.

Situatia cu privire la volumul veniturilor si al cheltuielilor si structura rezultatului pe anul 2019 se prezinta astfel :

Indicator	2019
Venituri exploatare	77.437.572
Cheltuieli exploatare	74.008.621
Rezultat din exploatare	3.428.951
Venituri financiare	1.395.075
Cheltuieli financiare	3.224.912
Rezultat financiar	(1.829.837)
Venituri totale	78.832.647
Cheltuieli totale	77.233.533
Rezultatul brut	1.599.114
Impozitul profit	75.492
Rezultatul net	1.523.622

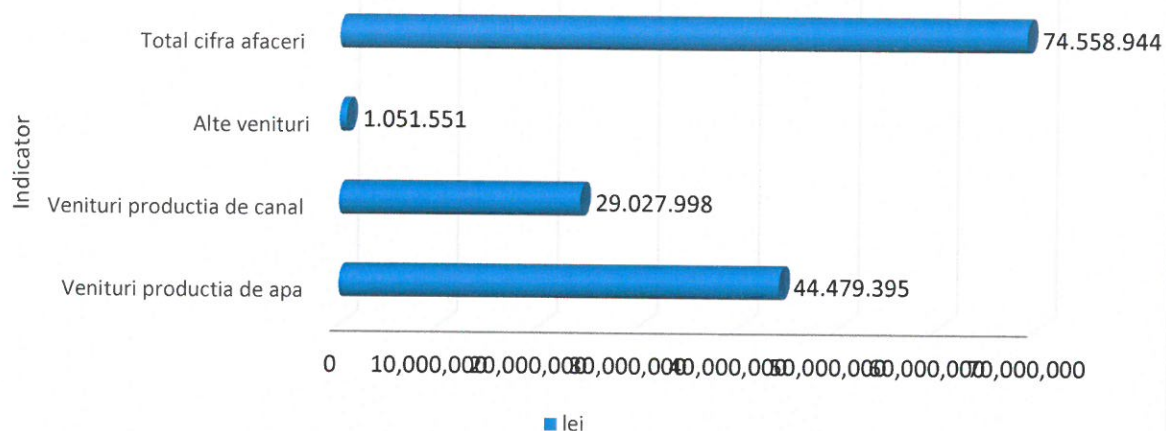
Rezultatul net

Structura cifrei de afaceri la nivel de societate este prezentata in graficul de mai jos:

Venituri productia de apa	44.479.395
Venituri productia de canal	29.027.998
Alte venituri	1.051.551
Total cifra afaceri	74.558.944

Cifra de afaceri

Cele mai importante elemente de cost sunt :

Total cheltuieli din care :	77.233.533
Cheltuieli cu personalul	43.342.970
Cheltuieli indemnizatii conducere si consiliul de administratie	628.612
Cheltuieli cu energia si apa	9.089.822
Cheltuieli cu intretinerea si reparatiile	581.367
Cheltuieli cu tertii	6.479.965
Alte cheltuieli	17.110.797

Referitor la planul de reparatii curente si capitale pentru perioada 01.-08. 2019 :

Pentru SC CRAB SA , in cursul anului 2019 s-au prevazut in cadrul Planului de Reparatii Curente si Capitale lucrari de reparatii in valoare de **1.780.000 lei.**

In cadrul planului de reparatii s-au realizat:

- lucrari de eliminare a pierderilor de apa potabila ;
- refacerea suprafetelor carosabile si necarosabile, in urma interventiilor la retelele de apa si canalizare;
- ridicari la cota a caminelor de apa , canalizare si apometre ,atat in suprafetele carosabile cat si necarosabile ;
- lucrari de intretinere, reparatii, mentenanta a tuturor mijloacelor fixe din dotarea societatii;
- diverse reparatii la cladirile administrative ;
- lucrari de reparatii si igienizari aticuri si burlane scurgere la Cladirea Tehnica, Cladirea Filtrelor , Cladirea Chimica din Statia Tratare Barati;
- lucrari de reparatii Rezervor subteran 2500mc-Parcul Pini, Moinesti;
- lucrari de refacere acoperis Cladire Clorinare-Statia Tratare Darmanesti;
- lucrari de reparatii si intretinere la parcul auto din dotare.

Suma reparatiilor efectuate in perioada **01.01-31.08.2019** pentru SC CRAB SA a fost de **713.475,71 lei.**

Suma reparatiilor efectuate in tot cursul anului 2019 pentru SC CRAB SA a fost de **1.288.695,86 lei.**

Realizarile la planul de investitii pentru perioada 01.-08.2019 cu finantare din surse proprii:

Valoarea totala a Programului / Planului de investitii surse proprii avizat de Consiliul de Administratie prin Hotararea nr. 2/14.05.2019 si aprobat de AGA prin Hotararea nr. 1/24.05.2019 a fost de **8.841.345,00 lei**

Pe capitole , fata de Planul aprobat, valorile realizate la 31.08.2019 se prezinta astfel:

capitol	Valoare aprobata in C.A la rectificarea din 18.07.2019	Valoare realizata la 31.08.2019 (lei)
A-Pos Mediu (POIM fazare)	284.000,00	15.438,90
B -POIM	1.740.000,00	1.010.923,47
C- Modernizari	5.399.249,00	714.858,80
D-Dotari	1.418.096,00	232.014,26
Total	8.841.345,00	1.973.235,43

Avand in vedere faptul ca in anul 2019 bugetul de stat , cat si cel local a fost aprobat cu intarziere, bugetul propriu al S.C. CRAB S.A. , respectiv Programul / Planul de investitii surse proprii a fost aprobat la sfarsitul lunii mai 2019, mai exact in data de 24.05.2019. Ca urmare a acestui aspect procedurile de achizitie au fost demarate in perioada iunie – iulie 2019 . In aceste

conditii la data de 31.08.2019 Programul / Planul de investitii surse proprii era realizat in procent de 22,32 % .

Procentual realizarile pe capitole sunt prezentate mai jos :

La capitolul A realizarile la 31.08.2019 erau in procent de 5,44 %,

La capitolul B realizarile la 31.08.2019 erau de 58,10 %.

La capitolul C realizarile la 31.08.2019 erau de 13,24%.

La capitolul D realizarile la 31.08.2019 erau de 16,36%.

Incadrarea in Bugetul de Venituri si Cheltuieli la sfarsitul anului 2019 este urmatoarea:

Capitolul VENITURI

Veniturile totale prognozate au fost realizate in proportie de **97,75 %**, cu **1.814 mii lei** mai putin decat veniturile bugetate,

Detaliat, pe tipuri de venit, modul de realizare este urmatorul :

1. Veniturile din exploatare s-au realizat in proportie de **97,86 %**, mai putin cu **1.691 mii lei** fata de veniturile estimate si se datoreaza, in principal:

- nerealizarii capitolului *alte venituri din exploatare* (48,95%)

Veniturile din productia vanduta s-au realizat in procent de 99,61% ;

2. Veniturile financiare s-au realizat in procent de **91,90%**, mai putin cu **123 mii lei** fata de veniturile bugetate si se datoreaza, in principal:

- nerealizarea nivelului prognozat a cheltuielilor cu diferentele de curs a fost influentat de cursul valutar;

Capitolul CHELTUIELI

Cheltuielile totale prognozate au fost realizate in proportie de **95,91%** cu **3.293 mii lei** mai putin fata de cheltuielile prognozate pentru aceasta perioada.

Detaliat ,pe principalele tipuri de cheltuieli ,gradul de realizare este urmatorul :

1. Cheltuielile de exploatare s-au realizat in procent de **95,23 %**, astfel:

A. Cheltuielile cu bunuri si servicii - s-au realizat in procent de **86,42%** ;

- s-au inregistrat economii pe majoritatea elementele de cheltuiala din aceasta categorie, astfel;

A 1. Cheltuieli privind stocurile – s-au realizat in proportie de **82,80%**, depasiri inregistrandu-se la cheltuielile privind piesele de schimb si la cheltuielile cu obiectele de inventar.

A 2 . Cheltuieli privind serviciile executate de terti - s-au realizat in proportie de **74,83%**, inregistrandu-se economii pe toate elementele de cheltuiala;

A 3 . Cheltuieli cu alte servicii executate de terti - s-au realizat in proportie de **96,07%**, inregistrandu-se economii pe toate elementele de cheltuiala;

B. Cheltuielile cu impozite si taxe – s-au realizat in procent de **101,12 %**, cu **29 mii lei** mai mult decat cele estimate;

- depasirea se datoreaza cresterii taxelor si impozitelor ca urmare a preluarii unor obiective de investitii noi.

C. Cheltuielile cu personalul – s-au realizat in procent de **95,70%**;

- s-au inregistrat economii pe toate elementele de cheltuiala din aceasta categorie;

D. Alte cheltuieli de exploatare - pe aceste cheltuieli avem o depasire de **1.813 mii lei**, in mare parte datorata nerealizarii veniturilor din provizioane.

- in aceasta categorie de cheltuieli se inregistreaza depasire si la **cheltuielile cu provizioanele**

2. Cheltuielile financiare au fost realizate in proportie de **114,56 %**, cu **410 mii lei** mai mult decat nivelul prognozat.

Cauza depasirii acestor cheltuieli o reprezinta devalorizarea leului in raport cu euro fata de cursul valutar din fundamentarea bugetului.

Din analiza rezultatelor înregistrate se observa ca s-au înregistrat economii pe majoritatea categoriilor de cheltuieli.

Nivelul cheltuielilor realizate nu a depășit nivelul realizat al veniturilor.

Modul în care veniturile și cheltuielile s-au realizat în această perioadă au determinat ca la data de **31.12.2019** compania să înregistreze un rezultat brut de 1.598 mii lei , **mai mare cu 1.479 mii** lei față de rezultatul brut prognozat în BVC 2019 .

2. DECLARAȚIE NEFINANCIARĂ

2.1 Prezentarea generală a societății

S.C. Compania Regională de Apa Bacău S.A. a fost înființată prin fuziunea dintre S.C. CAB S.A. și S.C. APA SERV S.A. , conform sentinței civile nr. 347/20.09.2010 a Tribunalului Bacău .

S.C. Compania Regională de Apa Bacău S.A. este **operator licențiat** în sfera serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, prin ordinul nr. 57 din 24.01.2011 , prin care s-a aprobat eliberarea licenței clasa I Companiei Regionale de Apa Bacău pentru serviciul public de alimentare cu apă și canalizare . Prin Ordinul ANRSC nr. 486/19.10.2018 și nr. 572/17.12.2018 s-a aprobat modificarea licenței clasa I pentru serviciul public de alimentare cu apă și canalizare , valabilă până la data de 25.01.2021 .

Din punct de vedere al ariei geografice activitatea S.C. Compania Regională de Apa Bacău S.A. se desfășoară pe raza județului Bacău cuprinzând următoarele sisteme: *alimentare cu apă; tratare apă; aducțiune, distribuție apă potabilă , colectare, epurare și evacuare ape uzate și meteorice.*

Alte activități prestate de S.C. Compania Regională de Apa S.A. sunt:

- 7732- Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente pentru construcții ;
- 7712- Activități de închiriere și leasing cu autovehicule rutiere grele;
- 7711 –Activități de închiriere și leasing cu autoturisme și autovehicule rutiere ușoare ;
- 7120- Activități de testări și analize tehnice ;
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri ;

- 4399 – Alte lucrari speciale de constructii n.c.a.4521*;
- 4329 – Alte lucrari de instalatii pentru constructii ;
- 4322 –Lucrari de instalatii sanitare , de incalzire si de aer conditionat ;
- 3700-Colectarea si epurarea apelor uzate ;
- 3511 – Productia de energie electrica ;
- 3320 - Instalarea masinilor si echipamentelor industriale ;
- 3313 - Repararea echipamentelor electronice si optice ;
- 2651 - Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura , verificare , control , navigatie .

S.C. Compania Regionala de Apa S.A. este inregistrata la Oficiul Registrului Comertului Bacau sub nr. J04/789/2010 , avand cod de inregistrare fiscal RO 27429315 .

2.2 Componenta și activitatea Consiliului de Administrație

Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. s-a constituit în structura actuală, în luna decembrie 2014 , conform Hotararii AGA nr. 4 din 22.12.2014 , cu respectarea principiilor OUG nr.109/2011 privind guvernanta corporativă, în baza unei selecții prealabile efectuate de o comisie formată din specialiști independenți în recrutarea resurselor umane.

Consiliul de administratie a fost numit in urmatoarea componenta:

1. Apostol Constantin – presedinte al Consiliului de Administratie , conform Hotararii nr. 1/04.03.2015 a Consiliului de Administratie ;
2. Gaina Razvan Grigore – membru ;
3. Danciu Petre Marius – membru ;
4. Palea Valentin – membru ;
5. Lupu Gabriel Stanica – membru

Prin Hotararea nr. 1 din 09.04.2015 a Adunarii Generale a Actionarilor s-a luat act de incetarea mandatului , incepand cu data de 16.02.2015 dintre d-l Apostol C-tin in calitate de administrator si presedinte al Consiliului de Administratie si CRAB si s-a ales un nou membru , incepand cu data de 09.04.2015 al Consiliului de Administratie in persoana d-lui Turcu Ovidiu Leonard .

Prin Hotararea nr. 1 din 11.06.2015 a Consiliului de Administratie s-a numit d-l Lupu Gabriel Stanica in functia de presedinte al Consiliului de Administratie , care a activat in aceasta functie pana la data de 30.08.2016.

Incepand cu data de 30.09.2016 s-a numit presedinte al Consiliului de Administratie d-l Turcu Ovidiu Leonard , conform hotararii nr. 1/30.09.2016 pentru un mandat cu durata determinata, respectiv de la data de 30.09.2016 pana la data de 31.01.2017 .

Prin hotararea nr. 5/27.01.2017 a Consiliului de Administratie s-a aprobat prelungirea mandatului de presedinte a d-lui Turcu Ovidiu Leonard pana la expirarea mandatului de administrator , respectiv pana la data de 22.12.2018 .

Conform hotararii nr. 1 din 19.12.2018 a AGA CRAB s-a aprobat prelungirea mandatului administratorilor societatii , ce expira la data de 22.12.2018 , pe o perioada de 4 luni , pana la data de 23.04.2019 , cu posibilitatea de prelungire , pana la finalizarea procedurii de selectie conform prevederilor OUG 109/2011. Ulterior , prin hotararea AGA nr. 1 din 22.04.2019 s-a prelungit mandatul administratorilor pana la data de 23.06.2019 si ulterior prin hotararea AGA nr. 1 din 13.06.2019 pana la data de 23.10.2019, dar nu mai mult de data finalizarii procedurii de selectie .

Prin hotararea nr. 1 din 05.08.2019 a AGA CRAB s-a luat act de demisia administratorului Palea Valentin , incepand cu data de 29.07.2019 .

La data de 23.08.2019 , fiind finalizata procedura de selectie a administratorilor CRAB conform prevederilor OUG 109/2011 , s-a constatat incetarea mandatului administratorilor prin hotararea nr. 1 din 23.08.2019 si numirea noului Consiliu de Administratie , astfel :

- Turcu Ovidiu Leonard – administrator neexecutiv pentru un mandat de 4 ani de la 23.08.2019-23.08.2023 ;
- Chiper Nina - administrator executiv pentru un mandat de 4 ani de la 23.08.2019-23.08.2023;
- Popovici Luminita - administrator neexecutiv pentru un mandat de 4 ani de la 23.08.2019-23.08.2023 ;
- Paval Florin - administrator neexecutiv pentru un mandat de 4 ani de la 23.08.2019-23.08.2023 ;
- Gaina Razvan Grigore - administrator neexecutiv pentru un mandat provizoriu de 2 luni , respectiv de la 23.08.2019 pana la 23.10.2019 .Ulterior , mandatul acestuia a fost prelungit pe o perioada de 2 luni , pana la 23.12.2019 , conform hotararii AGA nr. 1 din 24.10.2019 si pentru o perioada de inca 2 luni pana la 23.01.2020 sau pana la finalizarea procedurii de selectie , conform hotararii AGA nr. 1 din 19.12.2019.

Presedintele Consiliului de Administratie a fost numit prin hotararea Consiliului de

Administratie nr. 1 din 13.09.2019 in persoana d-lui Turcu Ovidiu Leonard , pentru un mandat ce nu poate depasi numirea ca si administrator , respectiv pana la data de 23.08.2023.

Sintetizand , in perioada 01.01.2019 –23.08.2019 componenta consiliului de administratie a fost urmatoarea:

NR. CRT.	NUME SI PRNUME	FUNCTIA
1	Turcu Ovidiu Leonard	Administrator si presedinte pana la 23.08.2019
2	Gaina Razvan Grigore	Administrator pana la 23.08.2019
3	Palea Valentin	Administrator pana la 29.07.2019, cand a intervenit demisia din functie
4	Danciu Petru Marius	Administrator pana la 23.08.2019.
5	Lupu Gabriel Stanica	Administrator pana la 23.08.2019

In perioada 23.08.2019-31.12.2019 componenta consiliului de administratie a fost urmatoarea :

NR. CRT.	NUME SI PRNUME	FUNCTIA
1	Turcu Ovidiu Leonard	Administrator pe o perioada de 4 ani de la 23.08.2019 – 23.08.2023 ; Numire presedinte incepand cu data de 13.09.2019 , pana la expirarea mandatului , respectiv 23.08.2023
2	Gaina Razvan Grigore	Administrator provizoriu de la 23.08.2019 , pana la sfarsitul anului 2019
3	Paval Florin	Administrator 23.08.2019-23.08.2023
4	Popovici Luminita	Administrator 23.08.2019-23.08.2023
5	Chiper Nina	Administrator 23.08.2019-23.08.2023

În vederea executării mandatului, administratorii, au întocmit și prezentat în termenul prevăzut de lege Adunării Generale a Acționarilor, un Plan de Administrare , aprobat prin Hotararea nr. 2 din 25.05.2015 a Adunarii Generale Ordinare a Actionarilor .

Activitatea Consiliului de administratie s-a desfasurat in conformitate cu prevederile:

- Legii societatilor comerciale nr. 31/1990 cu modificarile si completarile ulterioare;
- Actului Constitutiv al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A.;
- Regulamentului de organizare si functionare al Consiliului de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A.;
- O.G. nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;
- O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativa, actualizata .

La nivelul anului 2019 Consiliul de administratie s-a întrunit lunar in cadrul sedintelor ordinare.

Prezenta administratorilor la sedintele lunare a fost de 100%, cazurile speciale fiind solutionate prin mandate de imputernicire si reprezentare acordate altor membri ai consiliului.

La sedintele Consiliului de administratie au participat , in calitate de invitati din partea societatii, urmatoarele persoane:

1. Chiper Nina – director general ;
2. Gherasim Gabriela – director economic ;
3. Radulescu Petrus – director tehnic CRAB ;
4. Popa Raluca – director dezvoltare programe ;
5. Sefi Servicii/Compartimente , dupa caz ;
6. Neculcea C-tin – presedinte SLI ;
10. Braescu Fanica – secretar SLI ;
11. Sambotin Florina – persoana responsabila cu controlul financiar de gestiune

Fixarea datei ședintelor s-a efectuat dupa consultarea și stabilirea de comun acord cu fiecare administrator în parte, iar mapa conținând ordinea de zi propusă și materialele aferente a fost transmisa pe e-mail cu cel puțin doua zile inainte de data fixata pentru sedinta .

In primul semestru 01-06.2019 , Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a emis un numar de 34 decizii, dintre cele mai importante referindu-se la:

- Numirea directorului economic ca urmare a procedurii de selectie conform OUG 109/2011;
- Numirea directorului general ca urmare a procedurii de selectie conform OUG 109/2011;
- Aprobarea Codului de Etica actualizat ;
- Modificarea Organigramei si a Statulului de Functii a societatii ;
- Aprobarea Planului de Reparatii Curente si Capitale pe anul 2019;
- Avizarea Planului de Investitii din surse proprii pe anul 2019;
- Avizarea Bugetului de Venituri si Cheltuieli pe anul 2019 ;
- Avizarea redistribuirii profitului realizat in exercitiul financiar 2018;
- Avizarea Situatiilor Financiare ale societatii incheiate la data de 31.12.2018 ;
- Prezentarea Raportului anual al administratorilor si a realizarii BVC-ului , Planului de Investitii si Planului de Reparatii Curente si Capitale pe anul 2018 ;

- Aprobarea Componentei de management a Planului de administrare 2019-2023 a Directorului General ;
- Aprobarea Planului de management 2019-2023 al Directorului Economic ;
- Avizarea Planului Financiar pentru perioada 2019-2023 ;
- Aprobarea constituirii de ajustari pentru deprecierea creantelor la persoane fizice si juridice;
- Aprobarea constituirii de provizioane ;
- Aprobarea casarii unor obiecte de inventar si mijloace fixe de natura domeniului privat si avizarea casarii unor mijloace fixe de natura domeniului public ;
- Aprobarea trecerii pe costuri a unor debite ;
- Aprobarea Raportului Comitetului de nominalizare si remunerare din cadrul Consiliului de Administratie aferent anului 2018 ;
- Aprobarea Raportului Comitetului de audit din cadrul Consiliului de Administratie aferent anului 2018 ;
- Informari cu privire la negocierea CCM/unitate .

In al doilea semestru , in perioada 01.07-23.08.2019 , Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a emis un numar de 15 decizii, dintre cele mai importante referindu-se la:

- Demisia administratorului Palea Valentin incepand cu data de 29.07.2019 ;
- Avizarea modificarii Actului Constitutiv al societatii ;
- Rectificarea Planului de Investitii din surse proprii pe anul 2019 ;
- Informari cu privire la declansarea grevei de catre salariati in cadrul societatii ;
- Aprobarea trecerii pe costuri a unor debite ;
- Prezentarea situatiei privind gestionarea deseurilor de namol ;
- Mandatarea Directorului General pentru incheierea un Protocol la CCM/ unitate ;
- Prezentarea negocierilor la CCM/unitate dintre Angajator si Sindicat .

Obiectivele strategice propuse în Planul de administrare al Societății, se prezintă astfel:

Nr. crt	Specificare	UM	Nivel programat la nivelul perioadei 2014 - 2018	Realizat 2014-2017	Nivel mediu realizat pe anul 2018	Nivel mediu realizat pe anul 2019
I	Asigurarea unei rate a profitului brut operational		15%	39.39	2,25	4,6

Nr. crt.	Specificare	UM	Nivel programat la nivelul anului -2018	Nivel mediu realizat pe anul 2018	Nivel mediu realizat pe anul 2019
2	Asigurarea unei lichiditati curente supraunitare	indice	>1	2,25	2,08
3	Asigurarea unei perioade de recuperare a creantelor totale din activitatea de exploatare	Zile	90	52	59
7	Perioada de plata a datoriilor totale din activitatea de exploatare	zile	60	96	96
8	Perioada de plata a datoriilor pe termen scurt din activitatea de exploatare	zile	60	96	96

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2015	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		2,5	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		+2,2%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2015-2016	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		2,5	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		+4%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2016-2017	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		2,5	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		+5%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel mediu programat si realizat pe sem. II 2018	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	2	24
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		3	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		-3,3%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel mediu programat si realizat pe anul 2018	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	26
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		3	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		-0,6%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel mediu programat si realizat pe anul 2018-2019	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		3	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		-0,9%	

In perioada 01.-23.08.2019 nu s-au înregistrat tranzacții cu administratorii ori directorii cu angajații sau cu acționarii care dețin controlul asupra societății sau cu o societate controlată de aceștia, conform art.52 din OUG nr.109/2011.

2.3 Execuția contractelor de performanta ale directorilor executivi

Conducerea executiva a societatii pe perioada anului 2019 este formata din :

1. In functia de Director General :

- pe perioada 01.01.2019-15.01.2019 d-na Chiper Nina director general provizoriu , conform HCA nr.7/14.12.2018 , pana la finalizarea procedurii de selectie a directorului general desfasurata conform OUG 109/2011.
- pe perioada 16.01.2019-16.01.2023 d-na Chiper Nina director general , conform HCA nr. 1 din 15.01.2020 , pentru o perioada de 4 ani , ca urmare a finalizarii procedurii de selectie desfasurata conform OUG 109/2011, cu o indemnizatie lunara de 17.640 lei .

2. In functia de Director Economic :

- pe perioada 01.01.2019-15.01.2019 d-na Gherasim Gabriela Luiza director economic provizoriu , conform HCA nr.1 din 19.11.2018 , pana la finalizarea procedurii de selectie a directorului economic desfasurata conform OUG 109/2011.
- pe perioada 16.01.2019-16.01.2023 d-na Gherasim Gabriela Luiza director economic , conform HCA nr. 2 din 15.01.2020 , pentru o perioada de 4 ani , ca urmare a finalizarii procedurii de selectie desfasurata conform OUG 109/2011, cu o indemnizatie lunara de 14.600 lei .

3. In functia de Director Tehnic : 01.01.2019-31.12.2019 d-l Radulescu Petrus .

4. In functia de Director Dezvoltare : 01.01.2019-31.12.2019 Popa Raluca

Contractele de performanta ale directorilor executivi au ca obiect organizarea, conducerea si gestionarea activităților societății și respectiv asigurarea managementului logistic si managementul operational al productiei pe baza unor obiective si criterii de performanta, stabilite si/sau revizuite anual.

2.4 Situația investițională

Informații privind contractele în derulare și plățile efectuate de Beneficiar pana la data de 31.12.2019 :

I. Proiectul „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”, proiect fazat în POIM (POS Mediu - Contract de finanțare nr. 122203/ 23-08-2011, POIM - Contract de finanțare nr. 15/ 27-12-2016)

În cadrul acestui Proiect fazat se continuă implementarea a 2 contracte de servicii și a 5 contracte de lucrări, după cum urmează:

1. CS1 - Asistență Tehnică pentru Managementul Proiectului, Proiectare și Supervizarea Lucrărilor – „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”,
2. CS2 - Auditul independent al proiectului,
3. CL3 - Extinderea infrastructurii de canalizare în Bacău și Târgu Ocna,
4. CL4 - Extinderea infrastructurii rețea distribuție apă în orașele Buhuși și Moinești; Extinderea infrastructurii de canalizare în orașul Dărmănești,
5. CL5 - Reabilitarea Stației de Tratare a Apei Cărbăoia,
6. CL6 - Reabilitare SEAU Moinești Nord, construcție SEAU Moinești Sud și construcție SEAU Buhuși,
7. CL7 - Construcție SEAU Dărmănești și construcție SEAU Târgu Ocna.

Nr. crt	Contract	Data semnării	Data finalizare contract	Valoare contract (fără TVA) lei	Stadiu implementare la data de 31.12.2019	
					Fizic %	Valoric %
Contracte de servicii						
1	CS1 - Asistență Tehnică pentru Managementul Proiectului, Proiectare și Supervizarea Lucrărilor – „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”	31-08-2011	30-06-2021	40.152.657,77	96,05%	96,05%
2	CS2 – Auditul independent al proiectului	15-10-2012	30-06-2021	48.000,00	83,33%	83,33%
Contracte de lucrări						

1	CL3 – Extinderea infrastructurii de canalizare în Bacău și Târgu Ocna	13-06-2017	09-04-2018	64.062.368,99	100%	100%
2	CL4 - Extinderea infrastructurii rețea distribuție apă în orașele Buhuși și Moinești; Extinderea infrastructurii de canalizare în orașul Dărmănești	13-06-2014	09-05-2016*	49.337.810,28 Obs.: Valoarea reprezintă valoarea ultimului Ordin de modificare	100%	100%
3	CL5 - Reabilitarea Stației de Tratare a Apei Cărbăoaia	22-03-2013	Contract reziliat pe data de 29-07-2017	Valoare contract la momentul rezilierii: 16.727.480,30 Valoare plătită: 16.727.480,30	-	-
	CL5 - Reabilitarea Stației de Tratare a Apei Cărbăoaia – rest de executat	19-09-2019	05-04-2020	1.323.647,25	16%	0%
4	CL6 - Reabilitare SEAU Moinești Nord, construcție SEAU Moinești Sud și construcție SEAU Buhuși	13-08-2014	Finalizat pe 09-10-2017	75.696.154,30	100%	100%
5	CL7 - Construcție SEAU Dărmănești și construcție SEAU Târgu Ocna	30-07-2014	14-03-2019	45.645.211,08	85,83%	74,73%

- De la aceasta data i s-au calculat Antreprenorului penalitati de intarziere

Probleme/ riscuri în implementare

CL3 - Contract finalizat, s-au încheiat în data de 09.03.2018 ambele Procese de verbale de recepție la terminarea lucrărilor, atât pentru Aglomerarea Bacău, cât și pentru Tg.Ocna;

CL4 – Contract finalizat, s-au încheiat Procese verbale de recepție la terminarea lucrărilor pentru loc. Moinești, Buhuși și Darmanesti.

Antreprenorul se afla în Perioada de Notificare a Defectiunilor, încheindu-se acte adiționale de prelungire a perioadei de notificare a defectelor în funcție de remedierile pe care acesta le are de realizat.

Precizam faptul că, având în vedere depășirea termenului contractual de finalizare a lucrărilor, Antreprenorului i s-au calculat penalități de întârziere la valoarea restului de executat până la data semnării PVRTL – rețele Buhuși.

CL 5 – Rest de executat

În data de 19.09.2019 a fost încheiat contractul de lucrări “Reabilitarea Stației de Tratare Apa Caraboaia – rest de executat” cu Motris Company SRL. Lucrările au început odată cu emiterea ordinului de începere a lucrărilor în data de 07.10.2019. Durata de execuție a lucrărilor este de 182 zile la care se adaugă durata de garanție a lucrării de 12 luni.

Până la data de 31.12.2019 au fost executate următoarele lucrări: realizare organizare de santier, execuție conductă de by-pass, execuție camine de montaj a electrovanei și a mixerului dinamic, înaintare comandă de achiziție electrovană, achiziționare pereti-sicană din PEID, etc.

CL7

În data de 19.12.2019 s-a semnat actul adițional nr. 13 la contractul de lucrări, care mărește valoarea contractului cu valoarea lucrărilor suplimentare, în vederea măririi gradului de asigurare la inundații, lucrări cauzate de inundațiile din zona Targu Ocna din perioada 30 iunie – 01 iulie 2018.

Lucrările rest de executat sunt compuse din lucrări electrice și SCADA, finalizarea drumului de acces către SEAU Darmanesti, demolarea stațiilor existente, mărirea gradului de apărare împotriva inundațiilor.

II. Proiectul „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020”

În data de 06.01.2016 a fost semnat Contractul de servicii nr. 1/ 32/ 06.01.2016, cu Ordin de începere de la 15.04.2016, între CRAB SA și Consultantul - Asocieria dintre SC Tadeco Consulting SRL- Fichtner Water&Transportation GmbH - SC Aecom Ingineria - SC Interdevelopment SRL (lider al asocierii – SC Tadeco Consulting SRL).

Finanțarea acestui contract de servicii se face prin „Proiectul „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020” pentru care Aplicația de Finanțare a trecut de toate etapele de evaluare, în data de 26.09.2017, SC CRAB SA semnând Contractul de finanțare nr. 126. Valoarea acestui contract este de 19.346.633,18 lei (TVA inclus).

Finanțarea nerambursabilă este în proporție de 99%, Consiliul Local Bacău și a Consiliul Județean Bacău, asigurând cofinanțarea, fiecare în proporție de 0,50%.

În luna octombrie 2018 s-a încheiat Actul adițional 1 la contractul de finanțare nr. 126 pentru prelungirea valabilității acestuia până în luna decembrie 2020.

Până la data de 31.12.2019 s-au efectuat plăți către prestator în valoare de 11.464.964,07 lei fără TVA, reprezentând un progres financiar al contractului de servicii de 57,67%, din care au fost rambursate integral din fonduri europene, buget de stat și buget local. Din suma menționată 99% reprezintă fonduri europene și buget de stat, respectiv 11.350.314,43 lei fără TVA, reprezentând un progres financiar al proiectului de 70,52%.

Stadiul fizic al proiectului la data de 31.12.2019 este de 74%.

Proiectul cuprinde 20 de contracte de lucrari, din care 14 de tip „executie” si 6 de tip „proiectare si executie”, 3 contracte de servicii si 2 contracte de furnizare echipamente, utilaje si Dispecerat SCADA.

Pana la sfarsitul lunii decembrie 2019 au fost obtinute toate certificatele de urbanism aferente contractele de lucrari.

In cursul anului 2019, ca urmare a discutiilor, comentariilor, intalnirilor si minutelor incheiate cu cei de la AM POIM si Jaspers au mai fost efectuate revizii ale Studiului de Fezabilitate, evaluarea acestuia urmand sa fie finalizata la sfarsitul lunii februarie 2020.

S-a obtinut Decizia de incadrare nr. 296/ 29-10-2019 din partea APM Bacau. A fost depus, de catre Consultant, la APM Bacau, Studiul de Evaluare Adecvata pentru proiect.

Tinand cont de necesitatea cresterii debitului de apa captata din fronturi si tratata si pentru a se asigura cresterea gradului de fuctionalitate a proiectului „Rezervei de apa a Municipiului Bacau”, in sensul cresterii numarului de locuitori pentru care s-ar putea asigura apa din rezerva, in cazul unei avarii pe aductiunea ce alimenteaza Municipiul Bacau, s-a decis demararea cu prioritate a procedurii de achiziitie publica pentru **„CL 20 – Realizarea statiei de demanganizare Gheraiesti si reabilitarea fronturilor de captare”**. **Precizam faptul ca acesta face parte din cele 20 de contracte de lucrari, parte a „Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020”**.

S-a publicat in SICAP documentatia de atribuire pentru CL 20, nr. anunt participare CN 1011091 din 07.06.2019. Termenul limita de depunere a ofertelor a fost 26.08.2019. In luna septembrie 2019 s-a efectuat si finalizat prima etapa de evaluare ofetei depuse si s-a finalizat evaluarea eligibilitatii ofertei depuse. In luna octombrie s-a continuat cu evaluarea propunerii tehnice si formularea solicitarilor de clarificari daca este cazul.

S-a incheiat contractul de lucrari nr. 3479 din 19.12.2019 cu SC STRABAG SRL, cu o valoare de 31.423.094,28 lei fara TVA.

Termenul de executie este de 17 luni (5 luni proiectare si 12 luni executie) si 36 luni perioada de notificare a defectelor, de la data emiterii ordinului de incepere.

Sursa de fiantare pentru demararea acestui contract, pana la semnarea contractului de finantare, este asigurata de catre UAT Judetul Bacau si UAT Municipiul Bacau, in baza Contractului de asociere incheiat de catre cele doua UAT-uri cu SC CRAB SA.

In cursul lunii ianuarie 2020 se va emite ordinul de incepere penntru acest contract.

Se asteapta revizia SF-ului si punctul de vedere al AM/ Jaspers pentru a demara si celelalte proceduri de achizitie

2.5 Aspecte comerciale

Activitatile comerciale includ toate procesele relaționate cu facturarea și încasarea producției vândute către agenți economici și consumatori casnici.

Situația contractelor pe categorii de clienți si arii de operare, existenta la data de 31.12.2019 se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Aria de operare	Agenti economici	Institutii Publice si bugetare	Asociatii de proprietari	Populatie	TOTAL
	CZ Municipiul Bacau	1,603	118	249	25,742	27,712
1	Municipiul BACAU	1,535	117	249	22,358	24,259
2	Comuna Margineni	50	1	0	2,305	2,356
3	Comuna Saucedesti	14	0	0	769	783
4	Comuna Hemeius-Sat. Fantanele	4	0	0	310	314
	CZ Judet Bacau	298	55	6	15321	15680
1	Comuna Ardealani	7	1	0	335	343
2	Comuna Casin	8	2	0	506	516
3	Comuna Cleja	8	2	0	814	824
4	Comuna Cotofanesti	3	1	0	250	254
5	Oras Darmanesti	99	15	6	3,652	3772
6	Comuna Dofteana	50	5	0	2,428	2483
7	Comuna Faraoani	14	2	0	1,333	1349
8	Comuna Filipesti	22	3	0	727	752
9	Comuna Magiresti	10	2	0	970	982
10	Comuna Poduri	5	3	0	1,511	1519
11	Comuna Prajesti	6	2	0	568	576
12	Comuna Tamasi	13	2	0	773	788
13	Comuna Tatarasti	1	2	0	275	278
14	Comuna Traian	13	4	0	455	472
15	Comuna Stefan cel Mare	16	3	0	724	743
16	Consumatori pe conducta de transport de la St. Daramanesti	23	6	0	0	29
	CZ Judet Bacau -Sectia Buhusi	193	16	1	5757	5967
1	Oras Buhusi	193	16	1	5,757	5967
	CZ Judet Bacau -Sectia Moinesti	376	26	0	8299	8701
1	Oras Moinesti	376	26	0	8,299	8701
	CZ Judet Bacau -SectiaTg. Ocna	236	16	0	4796	5048
1	Oras Tg. Ocna	236	16	0	4,796	5048

	TOTAL GENERAL	2,706	231	256	59,915	63,108
--	----------------------	--------------	------------	------------	---------------	---------------

Situatia productiei de apa canal pe anul 2019 se prezinta astfel :

	SISTEM	TOTAL GENERAL REALIZAT	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
APA POTABILA	TOTAL APA POTABILA	13,520,559.26	1,127,485.83	1,057,366.32	1,104,579.99	1,054,582.22	1,156,248.46	1,149,364.35	1,169,856.12	1,232,680.30	1,147,217.82	1,137,610.82	1,120,108.18	1,062,958.85
	Mun.Bacau	6,797,806.18	597,580.58	553,646.97	544,747.61	529,912.04	614,642.08	569,191.88	553,814.82	602,470.53	561,852.99	552,248.98	581,544.58	536,153.12
	Margineni	157,721.81	9,013.10	10,344.10	14,382.30	11,677.30	12,657.30	14,190.60	14,664.30	16,932.91	15,602.25	14,784.38	12,463.72	11,009.55
	Sucesti	44,074.00	3,262.00	3,381.00	3,524.00	3,679.00	3,510.00	3,745.00	4,702.00	4,318.00	3,881.00	3,722.00	3,179.00	3,171.00
	Hemei	21,639.00	1,372.00	1,131.00	1,564.00	1,502.00	1,681.00	2,160.00	2,169.00	2,246.40	2,441.40	2,386.40	1,554.40	1,431.40
	Bubusi	343,663.01	29,066.33	25,786.70	26,497.90	27,408.90	31,085.90	29,347.90	28,989.90	30,844.70	32,962.70	29,076.28	27,446.40	25,149.40
	Molnesti	664,044.49	55,540.06	53,836.74	54,795.30	50,746.10	57,250.40	53,461.75	57,749.14	58,663.70	61,843.30	54,833.00	53,544.50	51,780.50
	Tg.Ocna	439,118.87	32,523.76	30,410.81	35,081.88	32,202.88	37,294.18	39,787.42	42,526.36	45,697.06	39,103.18	38,609.88	36,246.58	29,634.88
	Darmanesti	293,605.90	19,007.00	20,189.00	22,256.00	22,217.00	21,582.00	19,956.00	23,097.00	30,915.00	34,299.00	34,717.90	25,770.00	19,600.00
	St. Darmanesti	237,885.00	18,814.50	14,666.50	23,261.50	18,875.50	24,405.50	24,269.50	33,877.50	22,786.50	17,966.50	14,962.50	11,577.50	12,421.50
	Ardeonani	20,686.00	975.00	1,117.00	1,164.00	965.00	1,325.00	1,031.00	1,160.00	1,163.00	1,303.00	1,486.00	7,546.00	1,451.00
	Casin	39,648.60	1,900.00	2,433.00	3,101.00	3,250.00	3,969.60	2,873.00	4,014.00	3,796.00	4,065.00	3,577.00	3,261.00	3,409.00
	Cleja	48,339.00	2,786.00	2,750.00	5,907.00	2,046.00	2,657.00	3,180.00	5,222.00	4,123.00	3,242.00	8,665.00	4,322.00	3,439.00
	Cotofanesti	9,910.80	506.00	479.00	581.00	596.00	1,054.80	664.00	1,222.00	1,654.00	1,059.00	605.00	563.00	
	Doftana	150,773.00	11,717.00	11,942.00	11,611.00	12,540.00	12,406.00	13,390.00	13,671.00	13,173.00	13,480.00	13,558.00	12,314.00	10,971.00
	Faraoni	69,832.40	3,747.70	4,055.70	15,679.70	4,217.70	4,297.70	5,000.70	5,416.70	5,777.70	6,707.70	5,641.70	4,257.70	5,031.70
	Hilipesti	31,981.00	1,600.00	1,645.00	2,674.00	2,597.00	2,525.00	2,559.00	3,823.00	3,794.00	3,423.00	2,796.00	2,518.00	2,027.00
	Magiresti	52,507.00	3,611.00	3,399.00	6,016.00	4,654.00	4,139.00	4,242.00	4,259.00	4,289.00	5,192.00	4,788.00	4,071.00	3,847.00
	Poduri	83,647.00	5,171.00	5,085.00	5,803.00	7,473.00	6,691.00	5,694.00	8,390.00	9,005.00	9,729.00	8,375.00	6,978.00	5,253.00
	Prajesti	21,175.00	1,208.00	1,103.00	1,907.00	1,130.00	1,594.00	1,744.00	1,488.00	3,209.00	2,177.00	2,841.00	1,614.00	1,160.00
	St. cel Mare	39,968.00	3,259.20	3,109.20	3,379.20	2,653.20	2,378.20	2,840.20	3,380.80	3,156.20	4,700.20	4,071.20	3,621.20	3,419.20
	Tamasl	45,153.60	2,502.80	2,141.80	4,002.80	2,828.80	2,893.80	3,793.80	4,562.80	5,775.80	5,352.80	4,655.80	3,608.80	3,033.80
	Tatarasti	10,136.00	384.00	371.00	388.00	1,308.00	816.00	914.00	919.00	1,519.00	1,308.00	1,140.00	729.00	340.00
	Traian	24,138.60	1,397.80	1,552.80	1,473.80	1,549.80	2,403.80	1,745.80	3,292.80	2,116.80	3,130.80	1,878.80	2,047.80	1,547.80
	Apa Transport	3,873,105.00	320,541.00	302,790.00	314,436.00	308,568.00	303,448.00	343,692.00	348,003.00	355,686.00	311,801.00	327,737.00	309,288.00	327,115.00
APA UZATA	TOTAL APA UZATA	9,777,595.57	748,673.61	801,412.76	638,123.81	596,025.14	816,446.60	1,159,584.59	1,118,395.49	814,023.50	787,317.34	833,855.80	796,968.32	666,768.61
	Mun.Bacau	8,273,840.45	636,586.89	687,714.62	531,048.32	500,111.86	688,089.51	996,659.58	947,375.08	682,772.23	656,813.30	700,616.87	682,136.82	563,915.37
	Margineni	50,421.27	2,141.52	2,564.64	2,067.64	6,876.24	3,385.00	4,793.90	5,096.98	4,089.88	3,829.37	8,890.17	3,499.63	3,186.30
	Sucesti	33,812.52	2,554.92	2,483.47	2,782.47	2,820.26	2,752.49	3,004.57	3,668.81	3,167.95	2,851.82	2,773.16	2,486.44	2,466.16
	Hemei	1,538.96	94.90	94.50	98.10	92.70	101.90	95.40	70.20	151.74	72.54	208.44	190.72	267.82
	Bubusi	432,541.57	33,634.62	34,409.86	27,377.46	23,023.39	35,172.35	53,907.00	55,245.41	35,982.13	35,272.10	39,534.18	31,977.25	27,005.82
	Molnesti	592,984.21	45,467.83	46,218.67	43,493.82	38,430.99	54,078.64	56,605.94	65,639.63	52,035.17	51,925.74	48,087.97	46,445.94	44,553.87
	Tg.Ocna	323,227.37	23,935.56	23,612.13	22,897.33	19,890.93	27,548.24	39,385.13	35,044.98	29,933.10	26,971.97	28,276.71	24,725.72	21,005.57
	Darmanesti	12,267.60	705.70	716.60	725.20	932.70	611.70	764.00	678.80	4,075.70	572.80	1,206.40	750.70	
	Faraoni	26,009.20	1,592.30	1,714.30	4,797.90	1,744.20	1,905.50	2,045.90	2,182.70	2,287.30	2,401.30	2,226.50	1,692.30	1,419.00
	Magiresti	11,372.04	832.02	806.22	1,160.52	1,050.52	918.42	888.02	1,000.62	941.22	995.62	977.32	951.32	850.22
	Tamasl	9,287.80	527.80	431.50	1,028.00	747.70	639.10	848.30	758.90	1,026.50	925.90	938.20	757.50	658.40
	Traian	10,292.58	599.55	646.25	647.05	709.05	922.75	739.15	1548.18	957.48	1181.98	753.48	898.28	689.38

2.6 Evaluarea aspectelor legate de angajați / personalul societății

În perioada ianuarie – decembrie 2019 numărul de angajați ai societății a evoluat conform tabelului următor:

- evoluția numărului de salariați în anul 2019, după cum urmează:

Nr. crt.	Specificație	Anul 2018	Anul 2019
1	Număr de salariați la începutul perioadei	711	702
2	Număr de persoane nou angajate	36	53
3	Număr de persoane care au încetat raporturile de muncă cu societatea	45	44

4	Număr de salariați la sfârșitul perioadei	702	711
---	---	-----	-----

- evoluția structurii personalului, pe categorii de studii, după cum urmează:

Nr. crt.	Specificație	31.12.2018	31.12.2019
1	Absolvenți studii superioare	141	142
2	Absolvenți studii liceale	229	236
3	Absolvenți studii profesionale	238	246
4	Absolvenți școală generală + curs calificare	94	87
*	Total angajați	702	711

- **Cursuri formare profesionala în anul 2019** (perfecționare/atestare/autorizare profesionala/certificare) - **24 salariați.**

2.7 Prezentarea sintetică a impactului activității de bază asupra mediului înconjurător

Având în vedere specificul activității principale (operarea și întreținerea sistemelor publice de alimentare cu apă și canalizare-epurare avute în gestiune din județul Bacău) impactul major este generat asupra factorului de mediu apă. Acest impact are două aspecte: un aspect negativ datorat deversării efluenților de la stațiile de epurare în receptorii naturali și un aspect pozitiv datorat colectării apelor uzate menajere, evitarea descărcărilor necontrolate în mediu, epurarea corespunzătoare a apelor uzate evacuate în emisari, extinderea rețelelor de canalizare, creșterea ratei de conectare, diminuarea impactului asupra folosințelor de apă din aval și sporirea gradului de confort al populației.

Printr-o operare corespunzătoare, îndeplinirea cerințelor legale existente în actele de reglementare și un management de mediu adecvat, compania noastră are în vedere limitarea consecințelor negative asupra emisarilor și protecția calității solului și subsolului. Una din cele mai importante măsuri pentru menținerea calității resurselor de apă o reprezintă activitatea de prevenire și combatere a poluărilor accidentale. În rețelele de canalizare sunt primite numai ape uzate conforme cu valorile limită stabilite de Normativul NTPA 002/2005, cu modificările și completările

ulterioare. Se face monitorizarea permanentă a descărcărilor de ape uzate de la agenții economici potențiali poluatori pe baza Planului Anual de Monitorizare. Apa epurată deversată în emisar din stațiile de epurare, respectă de cele mai multe ori indicatorii de calitate conform HG nr. 352/2005 (NTPA 001/2005). Pentru aglomerările cu peste 10.000 l.e. s-au realizat sau sunt în curs de realizare stații de epurare cu treaptă terțiară pentru înlăturarea nutrienților, în conformitate cu Directiva Europeană privind epurarea apelor nr. 271/1991.

Calitatea efluenților din stațiile de epurare este controlată în permanență prin efectuarea de analize în laboratoarele proprii și în laboratorul ABA Siret. În cazul SEAU Bacău, SEAU Buhuși și SEAU Moinești N, semestrial se fac investigații amănunțite cu un laborator acreditat RENAR cu privire la calitatea nămolului produs și respectarea criteriilor de acceptare la depozitul ecologic.

În anul 2019, s-au continuat acțiunile prevăzute în *“Strategia privind managementul apelor uzate industriale”* la nivelul tuturor structurilor funcționale.

În cadrul Sistemului Integrat de Management implementat la nivel de companie, toate aspectele de mediu sunt identificate atât pentru condițiile de funcționare normală cât și funcționare accidentală și/sau în situații de urgență, determinându-se, pentru fiecare caz, efectele care pot avea impact semnificativ asupra mediului și cuantificarea acestora. După caz, se face analiza de mediu periodică cu ocazia căreia se revizuiesc activitățile și subactivitățile generatoare de impact.

Identificarea operațiilor, activităților, produselor și serviciilor care sunt sau pot fi asociate aspectelor de mediu semnificative identificate și pentru care sunt necesare măsuri de control se face în cadrul Procedurii de Control Operațional. Măsurile preventive și corective, în corelare cu obiectivele și țintele de mediu sunt concretizate în Programul de Management de Mediu al SC. CRAB SA. pentru anul 2019.

Principalele acțiuni, măsuri pentru îmbunătățirea managementului de mediu și prevenirea și/sau limitarea impactului asupra mediului în anul 2019

Pentru îmbunătățirea activității în domeniul abordat, în cursul anului 2019, au fost întreprinse acțiuni în care au fost aplicate următoarele măsuri:

- urmărirea evoluției indicatorilor de performanță;
- indicarea oportunităților de îmbunătățire a Sistemului de Management de Mediu (SMM);
- întocmirea pentru fiecare sub-proiect a unui Plan de Management de Mediu și Social (PMMS) bine definit, specific pentru proiect și locația sa (șantier) și care cuprinde

măsurile de diminuare/atenuare identificate în timpul procedurii Acordului de Mediu, măsurilor cerute de legislația din România și a celor propuse în timpul procesului de due diligence privind aspectele de mediu și sociale pentru a asigura îndeplinirea Cerințelor de Performanță BERD;

- instruirea personalului cu responsabilități în domeniul mediului, astfel încât cunoștințele profesionale, abilitățile și experiența acumulată să permită desfășurarea activității de o manieră încât să îndeplinească cerințele SMM;
- asigurarea cunoașterii și respectării legislației de mediu de către toți angajații companiei;
- monitorizarea emisiilor și deversărilor, pentru conformarea cu cerințele legale și de reglementare la care societatea subscrie;
- verificarea încadrării în limitele admise a evacuărilor provenite de la agenții economici racordați la rețeaua publică de canalizare prin realizarea de controale pe amplasament și monitorizarea descărcărilor prin analize de laborator;
- identificarea aspectelor de mediu în toată aria de operare;
- amenajarea de spații pentru depozitarea temporară și colectarea selectivă a deșeurilor;
- intensificarea colectării selective a deșeurilor;
- identificarea de noi căi de valorificare a deșeurilor generate de activitate;
- aplicarea Procedurii Operationale – PO 15 – privind Gestionarea Deseurilor și implementarea formularelor tipizate cu regim special pentru transportul deseuri în conformitate cu HG. nr. 1061/2008.
- monitorizarea consumului de apă, energie electrică, combustibili și substanțe/preparate periculoase;
- evidența gestiunii deșeurilor rezultate din activitatea proprie;
- predarea deșeurilor periculoase (ulei uzat, filtre de ulei, anvelope uzate, DEEE, corpuri de iluminat, tonere de imprimantă, reactivi expirati și ambalaje contaminate) către societăți specializate cu care societatea are contracte de prestări servicii sau acorduri de principiu;
- urmărirea stadiului realizării lucrărilor și măsurilor prevăzute în planurile de măsuri/conformare din autorizațiile de gospodărire a apelor și autorizațiile de mediu precum și măsurile impuse prin procesele verbale de constatare întocmite de organele de control.

Nivelul de conformare cu prevederile legislației privind protecția mediului

În conformitate cu Ordinul Ministerului Mediului nr. 1798/2007 pentru aprobarea *“Procedurii de emitere a autorizației de mediu”*, activitatea de alimentare cu apă și canalizare, cod CAEN 3600 3700, se desfășoară numai cu autorizație de mediu. În prezent, continuăm procesul de obținere a autorizațiilor de mediu pentru folosințele existente în situația în care au expirat (scadente) sau în situația în care acestea trebuiesc revizuite. Numărul total al obiectivelor care necesită autorizație de mediu este de 23 din care 22 dețin autorizație de mediu valabilă și 1 folosință este în curs de reautorizare (Dofteana).

În cursul anului 2019, s-a finalizat procedura de obținere a autorizației de mediu pentru următoarele folosințele de apă: Buhuși, Tg. Ocna, Bacau, Prajesti, Traian, Filipești, Tătăraști, Faraoani, Casin, Dărmănești, Mărgineni, Hemeiuș (Fântânele).

Deasemeni, în conformitate cu Legea Apelor nr. 107/1996 (actualizată) activitatea de captare, tratare și distribuție apă potabilă, canalizare și epurare apă uzată necesită autorizație de gospodărire a apelor. Toate obiectivele dețin autorizație de gospodărire a apelor valabilă sau sunt în curs de reînnoire/modificare a acesteia. Autorizațiile de gospodărire a apelor pot conține Planuri de Măsuri pentru conformarea cu cerințele Directivei Europene privind apele uzate 91/271/CEE și în acord cu obligațiile asumate de România privind Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană (realizarea rețele de canalizare și stații de epurare).

Pentru obținerea autorizațiilor s-au elaborat documentații și studii noi în conformitate cu cerințele legale (Ordinul MMP nr. 799/2012) pentru orș Buhuși, mun. Moinești, Stație Tratare Apă Potabilă Dărmănești și com. Măgirești (ca urmare a preluării în administrare de către SC. CRAB SA, a infrastructurii de canalizare – epurare). S-a finalizat și predat de către Proiectant Documentației Tehnice actualizată în vederea emiterii autorizației de gospodărire a apei pentru folosința de apă a mun. Bacău.

Numărul total al obiectivelor care trebuie autorizate din punct de vedere al gospodăririi apelor este de 23 din care, 19 dețin autorizație de g.a. valabilă, iar 4 sunt în curs de reautorizare (mun. Bacau, oraș Tg. Ocna, com. Traian, com. Faraoani). Pentru Stația de Tratare Dărmănești și Conductele de Transport de la Stația Dărmănești s-a emis o singură autorizație de gospodărire a apelor.

În cursul anului 2019, s-a finalizat procedura de obținere a autorizației de gospodărire a apelor pentru următoarele folosințele de apă: Ardeoani, Bacau, Dărmănești, Stație Tratare Apă Dărmănești, Hemeiș (Fântânele), Mărgineni, Măgirești, Moinești, Poduri, Prăjești, Ștefan cel Mare, Tătăraști, Tg. Ocna.

Se poate concluziona că există conformare 100% privind procedura de autorizare din punct de vedere a protecției mediului și apelor.

Autorizațiile de gospodărire a apelor eliberate pentru folosințele de apă aparținând UAT Tg. Ocna, UAT Darmanesti au Planuri de Măsurii. Măsurile referitoare la extinderile de rețele de canalizare și construcția stațiilor de epurare cu treaptă terțiara din planuri au ca termen de punere în anul 2019.

Datorită întârzierilor apărute în derularea procedurii de adjudicare a Contractelor de Lucrări și apoi în perioada de execuție, s-a ajuns în situația nerespectării termenului de conformare privind epurarea terțiară respectiv 31.12.2015, aprobat prin Hot. de Guvern nr. 352/2005, pentru aglomerările cu peste 10.000 de l.e., cu excepția mun. Bacău.

În anul 2019, s-au înregistrat și depășiri ale indicatorilor de calitate fizico-chimici, calculul penalităților făcându-se la nivelul limitelor maxime admise stabilite în NTPA 001/2005, respectiv fără acordarea unor limite maxime admise mai mari. Penalitățile au vizat în special stațiile de epurare din mediul rural și SEAU Moinești Sud, unde nu s-a putut efectua o epurare corespunzătoare a efluenților rezultați din cauza gradului mic de racordare la canalizare și a diluției mici.

Amenzi, evenimente accidentale și litigii

În anul 2019 au fost efectuate, de către Garda Națională de Mediu – CJ Bacău, un număr de 9 controale planificate și neplanificate la: Tg. Ocna, Darmanesti, Bacău, Buhuși, Magirești, Traian, Tamasi, Faraoani, Sauceti. În urma acestora s-a aplicat o singură amendă la Legea nr. 211/2011.

Din partea Administrației Bazinale de Apă Siret s-au efectuat 15 controale la sistemele de alimentare cu apă din mediul rural și din UAT Buhuși, UAT Moinești UAT Bacău, UAT Tg. Ocna, STAP Dărmănești, Cleja, Faraoani, Prăjești, Traian, Tătăraști, Poduri, Filipești, Ștefan cel Mare. În urma acestora nu s-au aplicat sancțiuni.

2.8 Preocupari în domeniul securitatii si sanatatii în munca

Activitatea de securitate si sanatate în munca în SC CRAB SA se desfasoara în conformitate cu prevederile Legii 319/2006 si ale Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor legii securitatii si sanatatii în munca, aprobate prin Hotararea nr.1425/ 2006 (actualizata).

Politica SC CRAB SA în materie de securitate si sanatate în munca se axeaza în principal pe asigurarea protectiei colective prin imbunatatirea locurilor de munca si schimbarea tehnologiilor cu risc de accidentare cu tehnologii nepericuloase, obiectivul principal fiind eliminarea și/sau reducerea cauzelor potențiale de accidentare și îmbolnăvire profesională.

De aceea, în cadrul responsabilităților asumate, la nivelul societății s-a întocmit un set de programe si planuri de măsuri pentru:

- prevenirea riscurilor profesionale;
- informarea si instruirea lucrătorilor;
- asigurarea cadrului organizatoric si a mijloacelor necesare securității si sănătății în muncă;
- căutarea, identificarea și eliminarea constantă a neconformităților.

Pe parcursul anului 2019, activitatea din domeniul securității si sănătății în muncă a vizat, în principal, realizarea măsurilor cuprinse în "*Planul de Prevenire si Protecție*" al societatii. În scopul diminuării si/sau eliminării riscurilor de accidentare si îmbolnăvire profesională la locurile de muncă din cadrul societății, s-au desfășurat acțiuni specifice care au contribuit la materializarea măsurilor planificate, având prioritate cele cu caracter tehnic, organizatoric precum si din domeniul sanitar-medical.

Din analiza modului de îndeplinire a măsurilor de prevenire si protecție, prezentăm sintetic, următoarele:

A. Măsurile organizatorice, realizate conform planificării, astfel:

- **Dezvoltarea culturii SSM** în cadrul organizatiei - Creșterea conștientizării lucratorilor cu privire la importanța siguranței la locul de muncă și a propriei sănătăți fizice și mentale prin instrui/ informari periodice specifice.
- **Asigurarea sanatatii ocupationale** a angajatilor s-a asigurat conform cerințelor legale, prin firme specializate în medicina muncii.
- S-au actualizat o parte din Instrucțiunile Proprii de Securitate si Sănătate în Muncă pentru locurile de munca, de catre sefi de sectii/ sectoare si conducatorii locurilor de munca în colaborare cu Serviciul intern de prevenire si protectie.
- Au continuat acțiunile de monitorizare si revizuire privind "Identificarea si evaluarea riscurilor de accidentare si îmbolnăvire profesională" la puncte de lucru din cadrul societatii, prin intermediul echipelor de evaluare constituite la nivelul societății.

- A fost completata semnalizarea de securitate, în conformitate cu H.G. 971/2006(actualizata), la nivelul tuturor locurilor de munca.
- Au fost autorizate intern si extern categoriile de lucratori (electricieni, fochisti, legatori de sarcina, operatori poduri rulante, consilier de siguranta, conducator auto transporturi speciale, etc.) în conformitate cu legislatia în vigoare.
- Nu s-au înregistrat accidente de munca sau îmbolnaviri profesionale.

B. Măsuri tehnice

În decursul anului s-au realizat planificat, luându-se în considerare Proiectele SC CRAB SA privitoare la politica de modernizare; Planurile de investitii; Planurile de intretinere si reparatii respectiv Planul de Prevenire si Protecție, lucrari de modernizare, intretinere si reparatii curente la toate locurile de muncă din cadrul societatii.

C. Măsuri igienico- sanitare

În vederea realizării măsurilor din domeniul igienico-sanitar pe tot parcursul anului 2019 s-au acordat materiale igienico-sanitare în conformitate cu „*Normativul intern de acordare a materialelor igienico-sanitare si a alimentatiei de protectie*” tuturor lucratorilor si s-au încheiat contracte la nivelul societății cu firme de profil pentru achizitionarea acestora.

D. Măsuri de altă natură

S-au întreprins acțiuni de instruire, îndrumare si audit, de către inspectorii S.S.M. din cadrul Serviciului Intern de Prevenire si Protecție, conform Planului de audit intern întocmit de către Biroul de implementarea calitatii si aprobat de Directorul General.

Preocupari in domeniul situatiilor de urgenta

Activitatea in domeniul Situatiilor de Urgenta se desfasoara in conformitate cu prevederile actelor normative in vigoare: Legea nr.307/2006 privind apararea impotriva incendiilor, Legea nr.481/2004 privind protectia civila, OMAI nr.163/2007 pentru aprobarea Normelor Generale de aparare impotriva incendiilor, Ordonanta de Urgenta nr.21/2004 privind Sistemul National de Managment al Situatiilor de Urgenta – aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.15/2005,

Ordinul nr.712/2005 modificat si completat cu Ordinul nr.786/2005 privind instruirea salariatilor in domeniul situatiilor de urgenta.

Procedurile si practicile conducerii societatii in domeniul situatiilor de urgenta au ca obiective identificarea, monitorizarea, evaluarea, tratarea si reevalurarea riscurilor in vederea reducerii acestora astfel incat sa satisfaca nevoile si aspiratiile intr-un mediu economic durabil.

Pe parcursul anului 2019, in domeniul situatiilor de urgenta s-a vizat realizarea masurilor cuprinse in „*Planul de pregatire in domeniul situatiilor de urgenta in anul 2019*”.

In cadrul principalelor activitati se urmareste:

- perfectionarea în toate structurile organizate pe linia situațiilor de urgență a principiilor managementului situațiilor de urgență;
- menținerea capacității de organizare și conducere a intervenției de către celula de urgență;
- obtinerea de catre lucratori a cunostintelor si deprinderilor necesare interventie prompte in vederea limitarii si inlaturarii urmarilor provocate de situatiile de urgenta; modul de indeplinire: instruirea periodica si efectuarea de exercitii practice.

Obiectivele specifice urmaresc:

- optimizarea organizarii activitatii de planificare si desfasurare a pregatirii pentru raspuns, in cazul situatiilor de urgenta, in concordanta cu prevederile legislatiei in vigoare;
- organizarea, desfasurarea si conducerea activitatilor de prevenire a situatiilor de urgenta;
- imbunatatirea continua a inezestrarii prin derularea programelor de achizitionare a tehnicii, aparaturii si materialelor specifice;
- aplicarea in practica a legislatiei ce reglementeaza acest domeniu de activitate.

A. Masuri organizatorice

S-au actualizat Planurile de interventie si de evacuare in caz de situatii de urgenta.

La nivelul unitatii s-au organizat exercitii de interventie/ evacuare conform graficelor de instruire si simulare a situatiilor de urgenta pentru anul 2019.

B. Masuri tehnice

S-au monitorizat, verificat si incarcat mijloacele de stingere a incendiilor (sisteme de monitorizare si avertizare a incendiilor, stingatoare, hidranti, pichete p.s.i.).

S-au achizitionat materiale specifice conform legislatiei din domeniul situatiilor de urgenta.

C. Masuri de alta natura

S-au intreprins actiuni de instruire, indrumare si audit, de catre inspectorii S.U. din cadrul Serviciului Intern de Prevenire si Protectie, Situatii de Urgenta, conform planului de audit intern intocmit de catre Biroul de Implementarea Calitatii si aprobat de Directorul General.

2.9 Managementul riscului financiar

Operațiunile financiare, prin natura diversității lor, implică aproape întotdeauna un anumit grad de risc, generat de pierderea de natură materială (sau de alta natură) pe care o pot înregistra una sau mai multe persoane juridice sau fizice implicate în operațiunea financiară respectivă. În acest caz, riscul poate fi o altă rată a dobânzii față de cea prevăzută inițial, o evoluție defavorabilă a valutei Situații asemănătoare de risc de natură financiară pot să apară și în operațiunile de asigurări, de leasing, de bursă șa. Câteva din principalele categorii de risc financiar referitoare la mediul economic sunt următoarele:

- Riscul de țară;
- Organizarea, funcționarea și controlul sistemului financiar – bancar;
- Stabilirea și flexibilitatea legislației și a sistemului juridic;
- Organizarea și funcționarea sistemului de asigurări;
- Evoluția economică generală și evoluția inflației;
- Dinamica dobânzilor pe piața internă sau externă.

La nivelul macroeconomic, riscurile financiare pot fi legate sau determinate de următorii patru categorii de risc:

1. managementul activităților economice ale partenerilor de afaceri;
2. imobilizări de fonduri sau lipsa de lichidități;
3. pregătirea profesională și abilitatea în afaceri a partenerilor;
4. moralitatea și comportamentul în afaceri al partenerilor.

Desigur, enumerarea de mai sus a categoriilor de riscuri financiare este departe de a fi completă, riscurile fiind determinate direct de complexitatea fiecărei operațiuni financiare în parte, precum și de mediul economic în care această operațiune se desfasoara.

Prin natura activitatilor desfasurate , societatea este expusa unor riscuri variate care includ riscul ratei dobanzii , riscul variatiilor de curs valutar , riscul de credit , riscul de lichiditate . Conducerea urmareste reducerea efectelor potential adverse asociate acestor factori de risc asupra performantei financiare a activitatii .

Riscul ratei dobanzii

Riscul ratei dobânzii este o componentă a riscului de piață , care reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care apar ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale ratei dobânzii.

Apariția și dezvoltarea riscului ratei dobânzii se află sub influența unor factori endogeni, importanți pentru gestionarea riscului, în sensul că, acționându-se asupra lor se poate minimiza expunerea la risc și a unor factori exogeni, determinați de evoluția condițiilor economice generale. În categoria *factorilor endogeni* se poate include: strategia băncii, volumul și structura activelor și pasivelor bancare, calitatea portofoliului de credite, eşalonarea scadenței creditelor și scadența fondurilor atrase. Din categoria *factorilor exogeni* care determină apariția riscului ratei dobânzii,

putem enumera: evoluția condițiilor economice generale, tipul de politică economică, monetară, financiar-bancară și valutară practică de autorități, necorelarea politicii monetare a autorității centrale cu politica economică a guvernului, evoluția pieței interbancare, factori de ordin psihologic și nu în ultimul rând concurența.

Riscul ratei dobânzii apare în momentul în care plasamentele pe termen scurt sunt finanțate de bancă din resurse pe un termen mai scurt, iar ratele dobânzii cresc peste nivelul estimat de bancă, cheltuielile cu dobânzile aferente gestionării expunerii la risc, utilizarea instrumentelor de reducere a riscului, stabilirea unor limite de expunere la acest tip de risc pe benzi de scadență pentru fiecare valută în parte.

Eforturile de gestionare a riscului ratei dobânzii forțează băncile să-și stabilească obiective financiare clare în ceea ce privește venitul net din dobânzi, să-și măsoare expunerea la risc și să formuleze strategii și proceduri pentru atingerea obiectivelor.

Limitele de expunere la riscul ratei dobânzii se stabilesc pe benzi de scadență și pentru fiecare valută în parte, ROL, EUR, USD, alte valute.

Determinarea limitelor de expunere la risc se face ținând seama de:

- ✓ istoricul volatilității ratei dobânzii stabilit pe o perioadă de 1-3 ani pe fiecare tip de valută în parte ;
- ✓ structura bilanțului pe o perioadă de 1-3 ani,
- ✓ previziuni privind ratele de dobândă pe fiecare tip de valută,
- ✓ analiza riscului/rentabilității la nivelul fiecărei activități și a fiecărui tip de plasament,
- ✓ analiza expunerilor la riscul de dobândă.

Limitele de expunere se stabilesc în condiții normale anual, în procente din total active. Atingerea unui nivel de 80-90% din valoarea unei limite stabilite pe benzi de scadență necesită o monitorizare mai strictă a pozițiilor.

Riscul ratei dobânzii trebuie gestionat astfel încât să se obțină o marjă a dobânzii cât mai mare și mai stabilă în timp, iar profitabilitatea și valoarea capitalului băncii să nu se modifice semnificativ ca urmare a variației neașteptate a ratelor dobânzii în funcție de caracteristicile cash-flow-urilor generate de activele și pasivele băncii.

Gestiunea eficientă a riscului ratei dobânzii presupune:

- gestiunea marjei dobânzii
- gestiunea poziției băncii
- calculul și analiza indicatorilor riscului ratei dobânzii

În concluzie, riscul ratei dobânzii este unul dintre pericolele majore pentru orice instituție bancară. Băncile trebuie să acționeze în sensul prevenirii și reducerii acestui tip de risc.

Riscul variațiilor de curs valutar

Riscul de curs valutar reprezintă probabilitatea de a suferi o pierdere sau o nerealizare a profiturilor prognozate datorită variației cursurilor valutare pe piață, într-un sens nefavorabil poziției adoptate.

Instabilitatea cursurilor de schimb este mai accentuata decat instabilitatea ratelor dobanzii, ceea ce presupune riscuri mai mari de a inregistra pierderi semnificative, dar si posibilitatea de a obtine castiguri mai mari.

Pentru gestionarea riscului de curs valutar trebuie permanent analizata si ajustata structura activelor si a pasivelor proprii in diferite valute (EUR, USD, GBP sau CHF).

Exista o multitudine de factori care influenteaza evolutia cursului de schimb valutar, atat pe termen lung, cat si pe termen scurt, care trebuie luati in considerare cand se doreste previzionarea cursului valutar.

Factorii care influenteaza evolutia pe termen lung a cursului de schimb intre monedele a doua tari sunt:

- balanta comerciala, care este masura valorii nete a comertului exterior intr-o anumita perioada de timp;

- ratele relative ale inflatiei, prin faptul ca acolo unde apare o inflatie mai mare moneda nationala cunoaste o depreciere;

- ratele relative ale dobanzii, prin faptul ca produc reorientarea fluxurilor financiare internationale catre pietele care ofera o dobanda mai mare.

Factorii care influenteaza cursul de schimb pe termen scurt intre monedele a doua tari sunt determinati in mare masura de conjunctura pietei si includ:

- interventiile bancilor centrale pe piata monetara, care pot avea un impact semnificativ asupra cursului de schimb, daca nu sunt anticipate de piata si sunt coordonate cu operatiunile bancilor central din alte tari;

- modificarile de politica bugetara, care influenteaza fie investitiile straine, fie pe cele autohtone, afectand astfel in mod direct balanta comerciala;

- modificarea increderii in sistemul politic, care poate avea un efect de durata daca se considera ca starea generata nu este temporara;

- tulburarile sociale, care pot avea efecte negative de durata daca nu sunt inlaturate cauzele;

- evenimentele neprevazute referitoare la comertul dintre cele doua tari, care pot influenta direct balanta comerciala.

Orice previziune asupra evolutiei unui curs de schimb, pentru a avea cat de cat sanse sa se materializeze in realitate, trebuie sa tina cont de acesti factori si sa ii interpreteze cat mai precis.

Un credit poate fi acordat pe o durată de până la 35 de ani, o perioadă în care mulți dintre factorii luați în considerare la momentul inițial pot suferi modificări, cu impact în creșterea obligației lunare de plată, uneori chiar peste posibilitatea de rambursare. De aceea, este important să iei în calcul aceste posibile fluctuații înainte de a decide să soliciți un credit de valoare mare, a cărui rată lunară constituie o parte semnificativă a veniturilor lunare.

Vom detalia în cele ce urmează principalele riscuri pe care este bine să le cunoști și să le anticipezi pe durata unui credit:

Riscul de curs de schimb

Cursul de schimb reprezintă prețul la care o monedă se schimbă cu alta. Referindu-ne la România, cursul de schimb al leului reprezintă prețul leului în raport cu alte monede. Ca orice alt preț, cursul de schimb este determinat de raportul cerere-oferta, fiind publicat zilnic de către Banca Națională a României. Pentru consultarea cursului de schimb, se poate accesa pagina de Internet a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro.

Riscul de credit

În situația în care creditul este contractat în altă monedă decât cea în care se realizează veniturile, apare riscul valutar. Concretizarea acestui risc va genera o creștere a valorii ratei lunare și implicit a costului total al creditului, expunându-te astfel la dificultăți în rambursarea ratelor lunare. Din acest motiv, este recomandată contractarea creditelor în moneda în care realizezi veniturile.

Un element de asemenea important în decizia privind asumarea sau nu a riscului valutar este reprezentat de durata pe care este acordat creditul. Evenimentele care pot interveni asupra cursului de schimb valutar în cazul unui credit contractat pe o durată de creditare mare (20 sau 30 de ani) sunt foarte diferite, fiind imposibil de anticipat. Astfel, se poate aprecia că riscul valutar este proporțional cu durata de creditare. Cu cât durata creditului este mai mare, cu atât necunoscutele ce pot influența cursul de schimb cresc.

Riscul ratei de dobândă

Similar, în cazul creditelor cu dobândă variabilă, creșterea indicelui de dobândă poate duce la creșterea ratei de plată. Să luăm exemplul indicelui ROBOR: acesta reprezintă rata medie a dobânzii pentru creditele în lei acordate pe piață interbancară și este publicat de Banca Națională a României. Indicii cei mai utilizați de bănci pentru stabilirea nivelului dobânzilor variabile sunt ROBOR 3M și ROBOR 6M, cu actualizare trimestrială/semestrială.

În funcție de diverși factori macroeconomici, aceștia pot varia considerabil. Cu unele excepții, aceștia au înregistrat scăderi consecvente și consistente în ultimii ani, însă, în mod similar, pe o durată de creditare mare (20 sau 30 de ani) acești indici pot relua tendința de creștere, cu implicații directe în creșterea ratei creditului.

Riscul de curs de schimb

Cursul de schimb reprezintă prețul la care o monedă se schimbă cu alta. Referindu-ne la România, cursul de schimb al leului reprezintă prețul leului în raport cu alte monede. Ca orice alt preț, cursul de schimb este determinat de raportul cerere-oferta, fiind publicat zilnic de către Banca Națională a

României. Pentru consultarea cursului de schimb, se poate accesa pagina de Internet a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro.

Riscul diminuării sau pierderii veniturilor

În special în cazul creditelor pe o durată mai mare, probabilitatea ca veniturile și cheltuielile de la momentul solicitării creditului să rămână constante pe toată durata creditului este redusă. Există posibilitatea ca, în timp, prin deprinderea de noi cunoștințe și abilități, venitul tău să crească, concomitent cu o mai bună gestiune a cheltuielilor. Dar există și posibilitatea unor evenimente macroeconomice sau individuale ce îți pot afecta temporar sau permanent veniturile. Sau poți fi confruntat cu noi cheltuieli (de ex., un nou membru al familiei). Este important, pe cât posibil, să prevezi astfel de evenimente și să discuți din timp cu finanțatorul pentru a găsi soluția cea mai bună pentru situația ta specifică. Este, de asemenea, indicat să asiguri împotriva unor posibile evenimente neprevăzute atât propria persoană (accident/deces/șomaj), cât și bunurile achiziționate prin credit sau aduse în garanție, astfel încât tu și cei dragi să nu fiți impactați suplimentar în cazul unui eveniment nedorit.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate, are mai multe accepțiuni:

1. reprezintă riscul unei banci ca veniturile și capitalul său să fie afectate, datorită incapacității de a-și onora la termen obligațiile, fără a se confrunța cu pierderi inacceptabile

2. riscul de lichiditate include:

- incapacitatea bancii de a finanța portofoliul de active pe maturitățile și la ratele de dobândă corespunzătoare;
- incapacitatea bancii de a lichida poziția la momentul oportun și la un preț rezonabil

3. riscul de lichiditate decurge din necorelarea maturităților dintre fluxurile de încasări și cele de plăți

4. riscul de lichiditate constă în pierderile potențiale de profit și/sau capital ca urmare a esuarii în respectarea obligațiilor asumate și deriva din insuficiența rezervelor comparativ cu nevoile de fonduri.

Planificarea lichidității este o funcție deosebit de importantă a managementului activelor și pasivelor, deoarece vizează *matching*-ul fluxurilor de numerar care intra/ies din instituția de credit, așa încât la orice moment să poată fi onorate solicitările titularilor de depozite privind lichidarea totală sau parțială a acestora sau plățile ordonate de titularii de conturi bancare.

Pentru a evalua expunerea la riscul de lichiditate se utilizează mai mulți indicatori, a căror semnificație va fi descrisă în continuare :

- poziția lichidității ;
- indicele de lichiditate utilizat de Comisia Bancară Franceză ;
- indicele de lichiditate utilizat de băncile americane (inițiat de FED).

2.10 Combaterea corupției

În ceea ce privește combaterea corupției în calitate de unitate, cu personalitate juridică precizăm că aderăm la valorile fundamentale și la principiile promovate de către Strategia națională anticorupție, prin implementarea acestora la nivelul instituției.

Conducerea instituției susține lupta anticorupție, identifică riscurile și vulnerabilitățile specifice, consolidând totodată integritatea și transparența, prin susținerea măsurilor anticorupție și a standardelor etice profesionale la nivelul Companiei.

2.11 Respectarea drepturilor omului

Societatea manifestă toleranță zero față de orice formă de încălcare a drepturilor omului și se angajează în dezvoltarea și consolidarea acestui deziderat pentru a se asigura că drepturile omului sunt respectate, atât în ceea ce privește propriile linii de afaceri, cât și de către furnizorii săi. Neîngădirea dreptului la muncă și libertatea muncii, egalitatea de tratament, negocierea condițiilor de muncă, perfecționarea pregătirii profesionale, dreptul la sănătate și securitatea muncii reprezintă doar câteva din principiile garant al respectării drepturilor omului ce se regăsesc în contractul colectiv de muncă din societate și o dovadă a dialogului social permanent între conducerea societății și partenerii sociali.

Investițiile majore din ultimii ani au condus la o îmbunătățire semnificativă a condițiilor de muncă din companie, standardele existente în prezent fiind comparabile cu oricare altă companie de top din domeniu.

Adoptat astăzi 04.05.2020 în ședința Consiliului de Administrație al SC Compania Regională de Apa Bacău SA.

Consiliul de Administrație,

Președinte,

Turcu Ovidiu Leonard

